

Na podlagi drugega odstavka 98. člena, četrtega in petega odstavka 99. člena, devetega odstavka 104. člena in za izvrševanje prvega odstavka 103. člena Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 132/22, 140/22 – ZSDH-1A, 29/23 in 78/23 – ZUNPEOVE) izdaja ministrica, pristojna za infrastrukturo

P R A V I L N I K
o preverjanju varnosti cestne infrastrukture in usposabljanju
presojevalcev varnosti cest

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen
(vsebina)

(1) Ta pravilnik določa:

- načine presojanja varnosti cestne infrastrukture na javnih cestah, ki jih določa direktiva o izboljšanju varnosti cestne infrastrukture, merila za razvrščanje cestnih odsekov po stopnji prometne varnosti, način, vsebino, potek in trajanje strokovnega usposabljanja presojevalcev varnosti cest in način preverjanja usposobljenosti za pridobitev statusa presojevalca varnosti cest;
- pogoje, na podlagi katerih Javna agencija, pristojna za varnost prometa (v nadaljnjem besedilu: javna agencija) izvaja strokovna usposabljanja presojevalcev varnosti cest, način opravljanja preizkusa znanja, pogoje, ki jih morajo izpolnjevati predavatelji na strokovnem usposabljanju, kriterije, ki jih morajo izpolnjevati kandidati za usposabljanje, program usposabljanja in način obdobjnega izpopolnjevanja za ohranjanje statusa presojevalca varnosti cest, plačilo stroškov strokovnega usposabljanja in preizkusa znanja ter ostale aktivnosti v zvezi s preverjanjem varnosti cestne infrastrukture in usposabljanjem presojevalcev varnosti cest.

(2) S tem pravilnikom se prenaša:

- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2008/96/ES z dne 19. novembra 2008 o izboljšanju varnosti cestne infrastrukture (UL L št. 319 z dne 29. 11. 2008, str. 59), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2019/1936 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o spremembi Direktive 2008/96/ES o izboljšanju varnosti cestne infrastrukture (UL L št. 305 z dne 26. 11. 2019, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2008/96/ES);

2. člen
(pomen izrazov)

(1) Posamezni izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

1. presoja varnosti ceste ali znatne spremembe obstoječe ceste (v nadaljnjem besedilu: cestno infrastrukturni projekt) je sistematičen proces, ki poteka v vseh fazah načrtovanja, projektiranja, gradnje in vzdrževanja cest in obsega izdelavo ocene učinkov na varnost v cestnem prometu, preverjanje varnosti v cestnem prometu, oceno varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje in redno in ciljno usmerjeno pregledovanje varnosti cest, temelji pa na presoji strokovnih rešitev v fazi načrtovanja in projektiranja ter pregledu obstoječe ceste z upoštevanjem cestne okolice, ki se izvaja z namenom ugotovitve napak ali pomanjkljivosti oziroma obstoja nevarnih okoliščin, ki lahko privedejo do nastanka prometnih nesreč, če do nesreč že prihaja pa, da se omilijo njihove posledice;
2. presojevalec varnosti cest je strokovno usposobljena oseba, ki samostojno presoja strokovno rešitev v vseh fazah načrtovanja in projektiranja cestno infrastrukturnih projektov z vidika varnosti cestnega prometa, pregleduje obstoječo cestno infrastrukturo z vidika varnostnih lastnosti in

- izpolnjuje pogoje, določene z zakonom, ki ureja javne ceste, in tem pravilnikom, ter ima veljavno potrdilo o opravljenem preizkusu znanja ter opravljenih obdobjnih usposabljanjih;
3. poročilo o oceni učinka na varnost v cestnem prometu (RSIA) je dokument, ki ga izdela presojevalec varnosti cest po pregledu strokovnih podlag iz 10. člena tega pravilnika;
 4. poročila o preveritvi varnosti prometa (RSA) za fazo idejne zasnove, fazo projektne dokumentacije za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja (v nadaljnjem besedilu: DGD), fazo projektne dokumentacije za izvedbo gradnje (v nadaljnjem besedilu: PZI), fazo izvedbenega načrta (v nadaljnjem besedilu: IZN), fazo izvedbe gradnje, fazo pred predajo ceste prometu in fazo po določenem obdobju obratovanja ceste so dokumenti, ki jih izdela presojevalec varnosti cest po pregledu projekta v posamezni fazi;
 5. poročilo o pregledu varnosti ceste (RSI) je dokument, ki ga izdela presojevalec varnosti cest po opravljeni preveritvi situacije in ureditve na obstoječi cesti, ki bi lahko povzročile nastanek prometne nesreče ali povečale njene posledice, z upoštevanjem ceste in njene okolice ter vpliva človeških dejavnikov;
 6. poročilo o ocenjevanju varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje (NWRSA) je dokument, ki ga izdela upravljavec ceste ter z njim oceni stopnjo tveganja za prometne nesreče na podlagi pregleda lastnosti zasnove ceste na kraju samem ali s pomočjo uporabe ustreznih elektronskih sredstev in na podlagi analize posameznih odsekov cestnega omrežja, ki so v uporabi več kot tri leta in na katerih po metodologiji določanja mest z visoko stopnjo prometnih nesreč prihaja do zgostitev prometnih nesreč, katerih posledica so smrt ali hude telesne poškodbe udeležencev cestnega prometa;
 7. ciljno usmerjeno pregledovanje varnosti cest (TRSI) je pregled ceste ali cestnega odseka, ki se izvede na pobudo upravljavca ceste zaradi neposrednega prepoznavanja nevarnih okoliščin, napak ali težav, ki pomenijo povečano tveganje za nastanek prometnih nesreč ali poškodb udeležencev cestnega prometa;
 8. redno pregledovanje varnosti cest pomeni reden periodični pregled stanja ceste ali cestnih odsekov, ki z vidika prometne varnosti zahtevajo izvedbo vzdrževalnih del za preprečevanje nastanka prometnih nesreč;
 9. strokovni kolegij presojevalcev varnosti cest je strokovno in posvetovalno telo javne agencije;

(2) Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, katerih pomen ni določen v prejšnjem odstavku, imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi, ki urejajo ceste, urejanje prostora in graditev objektov.

3. člen

(naročnik in plačnik poročil)

(1) Naročnik in plačnik poročila o ocenjevanju varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje, poročila o oceni učinka na varnost prometa, poročil o preveritvi varnosti prometa, poročila o pregledu varnosti ceste, poročila o ciljno usmerjenem pregledovanju varnosti ceste in poročila o rednem pregledovanju varnosti ceste je upravljavec ceste.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek je naročnik in plačnik poročil iz prejšnjega odstavka investitor, katerega načrtovani objekt vpliva na cestno infrastrukturo oziroma varnost udeležencev cestnega prometa, upravljavec ceste pa ob izdaji soglasja po zakonu, ki ureja ceste, preveri, ali je investitor upošteval poročilo presojevalca varnosti cest.

4. člen

(naročnik in plačnik poročila o prometni nesreči)

Naročnik in plačnik poročila o raziskavi dejavnikov prometne nesreče s smrtnim izidom je javna agencija.

5. člen

(število presojevalcev varnosti cest)

Število presojevalcev varnosti cest v posameznih fazah se glede na ocenjeno zahtevnost in predvideno časovno dinamiko projekta opredeli v okviru razpisnih pogojev posameznega postopka javnega naročila za izbiro presojevalca varnosti cest.

6. člen (pristojnost presojevalca varnosti cest)

Presojevalec varnosti cest izvaja presojo varnosti v vseh fazah načrtovanja in obratovanja cestnih infrastrukturnih projektov, ki obsegajo izdelavo ocene učinkov na varnost v cestnem prometu, preverjanje varnosti v cestnem prometu, oceno varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje in redno in ciljno usmerjeno pregledovanje varnosti cest.

7. člen (strokovni kolegij presojevalcev varnosti cest)

(1) Strokovni kolegij presojevalcev varnosti cest imenuje javna agencija in je sestavljen iz treh presojevalcev varnosti cest.

(2) V strokovni kolegij se lahko imenuje presojevalec varnosti cest z najmanj 12 letnimi izkušnjami s področja varnosti cest za obdobje petih let z možnostjo ponovnega imenovanja.

(3) Strokovni kolegij ima predvsem naslednje naloge:

- odloča o priznavanju v tujini pridobljenih znanj v skladu z 31. členom tega pravilnika;
- na zahtevo ministrstva, pristojnega za promet, upravljavca ceste ali javne agencije poda strokovno mnenje v primerih, ko nastanejo nejasnosti pri razumevanju posameznih strokovnih vsebin s področja presoj varnosti cestnega prometa.

(4) Finančna sredstva za delo članov strokovnega kolegija zagotovi javna agencija.

II. OCENA UČINKA NA VARNOST V CESTNEM PROMETU ZA CESTNO INFRASTRUKTURNE PROJEKTE V FAZI NAČRTOVANJA VARIANT (RSIA)

8. člen (vrste projektov, za katere je ocena učinka na varnost v cestnem prometu obvezna)

Izdelava ocene učinka na varnost v cestnem prometu se izvede za vse cestne projekte opredeljene v 95. členu Zakona o cestah.

9. člen (izdelovalec ocene učinka na varnost v cestnem prometu)

(1) Presojevalec varnosti cest opravi pregled projektne dokumentacije cestno infrastrukturnega projekta in pripravi oceno učinka na varnost v cestnem prometu samostojno.

(2) Pri pripravi ocene učinka se upoštevajo merila iz Priloge I Direktive 2008/96/ES.

10. člen (strokovne podlage za izdelavo ocene učinka na varnost v cestnem prometu)

(1) Predmet pregleda so vse strokovne podlage, ki obravnavajo elemente ceste, ki neposredno ali posredno vplivajo na varnost prometa (v nadaljnjem besedilu: strokovne podlage).

(2) Strokovne podlage vsebujejo tudi:

- študijo o predvidenih prometnih obremenitvah in strukturi prometa na novozgrajeni ali rekonstruirani cesti ter v njenem vplivnem območju;
- prometno varnostno analizo (število, vrste in posledice prometnih nesreč) na obstoječi cesti in na drugih cestah, na katere bo vplivala gradnja nove ali rekonstrukcija obstoječe ceste.

(3) Predmet pregleda je tudi analiza vplivov vremenskih dejavnikov, ki lahko vplivajo na varno odvijanje prometa na določenem cestno infrastrukturnem projektu, če ministrstvo, pristojno za meteorologijo, v fazi izdaje smernic opozori na takšne dejavnike.

(4) Če so strokovne podlage izdelane v obliki in vsebini projektne dokumentacije, se za njihov pregled upoštevajo določbe III. poglavja tega pravilnika. V tem primeru se ocena učinka ne izdelava.

(5) Naročnik presoje dostavi vse strokovne podlage, s katerimi razpolaga, presojevalcu varnosti cest, ki izvaja presojo.

11. člen

(naloge presojevalca varnosti cest pri ugotavljanju učinka na varnost v cestnem prometu)

(1) Presojevalec varnosti cest opravi pregled strokovnih podlag v skladu s smernicami za pregled in izvedbo ocene učinka na varnost v prometu.

(2) Presojevalec varnosti cest izdelava oceno učinka na varnost v cestnem prometu za vse variante, ki so v strokovnih podlagah, za izdelavo študije variant po predpisih o urejanju prostora.

(3) Če presojevalec varnosti cest v primeru iz prejšnjega odstavka ugotovi, da bi bilo mogoče z določenimi ukrepi oziroma popravki tehničnih rešitev posamezno varianto prometno-varnostno izboljšati, poda naročniku konkretne predloge za izboljšanje predlaganih sprejemljivih variant. Naloga presojevalca varnosti cest je, da variante cestno infrastrukturnega projekta razvrsti glede na njihovo prometno varnostno sprejemljivost.

(4) Izdelano poročilo o oceni učinka na varnost v prometu presojevalec varnosti cest posreduje naročniku poročila in javni agenciji.

12. člen

(obveznosti naročnika poročila v fazi ocene učinka na varnost v prometu)

(1) Na podlagi prejetega poročila iz prejšnjega člena naročnik poročila presojevalcu varnosti cest pripravi pisni odgovor, v katerem opredeli, katere pripombe iz poročila bo upošteval v fazi načrtovanja variant, katere pripombe iz poročila bo upošteval pri načrtovanju potrjene variante, in s katerimi pripombami iz poročila se ne strinja in zakaj jih ne more upoštevati.

(2) Naročnik poročila pošlje odgovor iz prejšnjega odstavka presojevalcu varnosti cest.

(3) Opredelitev upravljavca ceste o neupoštevanju predlogov presojevalca varnosti cest se obravnava na zaključnem sestanku opredeljenem v 106. členu Zakona o cestah. Sklepi zaključnega sestanka so dokončni.

(4) Vsa dokumentacija iz tega člena je sestavni del strokovnih podlag.

III. PREVERJANJE VARNOSTI V CESTNEM PROMETU V VSEH FAZAH PODROBNEJŠEGA NAČRTOVANJA IN IZDELAVE PROJEKTNE DOKUMENTACIJE IN V FAZI PRED IN PO SPROSTITVI PROMETA (RSA)

13. člen

(vrste projektov, za katere je preverjanje varnosti v cestnem prometu obvezno)

- (1) Preverjanje varnosti v cestnem prometu se izvede za vse cestno infrastrukturne projekte opredeljene v 95. členu Zakona o cestah. Pri tem se upoštevajo merila iz Priloge II Direktive 2008/96/ES.
- (2) Preverjanje varnosti v cestnem prometu se izvaja v vseh fazah izdelave projektne dokumentacije, neposredno pred predajo ceste v uporabo in v določenem časovnem obdobju po pričetku obratovanja ceste. Preverjanje varnosti se izvaja tudi v fazi načrtovanja potrjene variante, če se strokovne podlage izdelajo v obliki in vsebini projektne dokumentacije.
- (3) Za vsako posamezno fazo presojevalec varnosti cest izdela ločena poročila o preverjanju varnosti v cestnem prometu.
- (4) Za presojo vseh faz preverjanja varnosti v cestnem prometu se lahko imenujejo isti presojevalci varnosti cest.
- (5) Preverjanje varnosti prometa v fazi projekta za pridobitev DGD se izvede sočasno z recenzijo in revizijo projektne dokumentacije.
- (6) Preverjanje varnosti v prometu v fazi projekta za izvedbo PZI in IZN se izvede sočasno z recenzijo in revizijo projektne dokumentacije po predpisih, ki urejajo graditev objektov.

14. člen

(naloge presojevalca varnosti cest pri preverjanju varnosti v prometu)

- (1) Presojevalec varnosti cest mora pri svojem delu vedno preveriti, ali in kako so bile upoštevane pripombe poročila na predhodno fazo presoje.
- (2) Presojevalec varnosti cest opravi preverjanje varnosti v prometu v skladu s smernicami za izvedbo pregleda projektov z vidika prometne varnosti in izdela poročilo o preveritvi varnosti v cestnem prometu.
- (3) Izdelano poročilo o izvedeni preveritvi varnosti v cestnem prometu presojevalec varnosti cest posreduje naročniku poročila.
- (4) V poročilu iz prejšnjega odstavka se mora presojevalec varnosti cest opredeliti do predlaganih rešitev. Če predlog rešitve ali izvedeno stanje vsebuje ukrepe, ki jih je mogoče s stališča prometne varnosti še izboljšati, presojevalec varnosti cest naročniku poda usmeritve in predloge za njihovo izboljšavo.
- (5) Na komisijem ali tehničnem pregledu izvedenih del kot član komisije sodeluje presojevalec varnosti cest, ki je izdelal poročilo o pregledu dokumentacije DGD ali IZP. Stroške sodelovanja presojevalca varnosti cest na komisijem ali tehničnem pregledu izvedenih del krije investitor.

(6) Če je med tehničnim pregledom in pred izdajo dovoljenja o poskusnem obratovanju ali uporabnega dovoljenja prišlo do sprememb, ki bi lahko vplivale na varnost prometa, presojevalec varnosti cest ponovno opravi pregled novo zgrajene ali rekonstruirane ceste.

(7) Pri pregledu in pripravi poročila o opravljenem pregledu mora presojevalec varnosti cest smiselno upoštevati določbe IV. poglavja tega pravilnika.

15. člen

(obveznosti naročnika poročila in presojevalca varnosti cest v fazi preverjanja varnosti v prometu)

V fazi preverjanja varnosti v prometu se glede pravic in obveznosti naročnika poročila in presojevalca varnosti cest smiselno uporablja 12. člen tega pravilnika, pri čemer je vsa dokumentacija iz faze preverjanja varnosti v prometu sestavni del projektne dokumentacije ali naročnikove dokumentacije o zgrajeni infrastrukturi.

IV. REDNO PREGLEDOVANJE VARNOSTI CEST (RSI)

16. člen

(namen, cilj in predmet obravnave ter pogostost izvedbe rednega pregleda varnosti cest)

(1) Redno pregledovanje varnosti cest je pregled obstoječe ceste in njene okolice, upošteva vpliv človeških dejavnikov, z namenom ugotavljanja obstoja morebitnih dejavnikov, ki predstavljajo dokazljivo tveganje za nastanek prometnih nesreč.

(2) Namen rednega pregledovanja varnosti cest je prepoznati nevarna mesta in nevarne situacije na cesti, jih analizirati in predlagati ustrezne rešitve ter se s tem izogniti prometnim nesrečam oziroma zmanjšati število prometnih nesreč in njihovih posledic.

(3) Redni pregled varnosti cest se izvaja najmanj vsakih pet let.

(4) Naročnik in plačnik rednega pregleda varnosti cest je upravljavec ceste.

17. člen

(naloge presojevalca varnosti cest pri rednem pregledu varnosti cest)

(1) Presojevalec varnosti cest opravi redni pregled varnosti v skladu s smernicami za izvedbo pregleda cestne infrastrukture z vidika prometne varnosti.

(2) Presojevalec varnosti cest o svojih ugotovitvah sestavi poročilo in ga posreduje naročniku poročila.

(3) V poročilu presojevalec varnosti cest navede vse ugotovljene nepravilnosti in potencialne nevarnosti, oceni njihovo stopnjo tveganja ter predlaga ukrepe za njihovo odpravo oziroma omilitev ugotovljenih nepravilnosti na pregledanem cestnem odseku.

18. člen

(naloge naročnika poročila)

(1) Po prejemu poročila presojevalca varnosti cest se upravljavec ceste pisno opredeli ter pri tem podrobno obrazloži, katerih predlogov presojevalca varnosti cest ni mogoče upoštevati.

(2) Pisna opredelitev upravljavca ceste o neupoštevanju predlogov iz poročila presojevalca varnosti cest se obravnava na zaključnem sestanku, na katerem so prisotni upravljavec ceste, presojevalec varnosti cest, ki je izdelal poročilo, projektant, ki je sodeloval pri reševanju neupoštevanega predloga in vzdrževalec ceste. Sklepi zaključnega sestanka so dokončni.

V. CILJNO USMERJENO PREGLEDOVANJE VARNOSTI CEST (TRSI)

19. člen

(namen, cilj in predmet obravnave ciljnega usmerjenega pregledovanja varnosti cest)

(1) Ciljno usmerjeno pregledovanje varnosti cest se na pobudo upravljavca cest izvaja zaradi neposrednega prepoznavanja nevarnih okoliščin, napak ali težav, ki pomenijo povečano tveganje za nastanek prometnih nesreč ali poškodb udeležencev cestnega prometa. Pri postopku se smiselno uporabljajo smernice za delo presojevalcev varnosti cest in okvirni elementi iz Priloge II Direktive 2019/1936/EU.

(2) Namen ciljnega usmerjenega pregledovanja varnosti cest je ugotavljanje vzrokov povečanega tveganja za nastanek prometnih nesreč ali poškodb udeležencev cestnega prometa in predlaganje rešitev v zvezi s predhodno ugotovljenimi pomanjkljivostmi na cestnem omrežju.

(3) Na osnovi ugotovitev ciljno usmerjenega pregleda presojevalec varnosti cest pripravi poročilo in predloge ukrepov za izboljšanje varnosti cestne infrastrukture.

(4) Naročnik in plačnik ciljno usmerjenega pregledovanja varnosti cest je upravljavec ceste.

VI. OCENJEVANJE VARNOSTI V CESTNEM PROMETU ZA CELOTNO OMREŽJE (NWRSA)

20. člen

(namen, cilj in ocenjevanje varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje)

(1) Ocenjevanje varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje upravljavec ceste izvaja z namenom razvrščanja delov obstoječega cestnega omrežja v posamezne kategorije glede na kvantitativno ugotovljeno stopnjo varnosti.

(2) Upravljavec ceste oceni stopnjo tveganja za prometne nesreče na podlagi določb 99. člena Zakona o cestah, pri čemer se upoštevajo okvirni elementi iz Priloge III Direktive 2019/1936/EU.

(3) Upravljavec ceste zaradi prednostne razvrstitve potreb za nadaljnje ukrepanje na posameznih cestnih odsekih le-te glede na njihovo stopnjo varnosti razvrsti v najmanj tri kategorije, pri čemer se upošteva smernice Evropske komisije o metodologiji za izvajanje sistematičnih ocen varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje in ocen varnosti.

VII. USPOSABLJANJE IN PREVERJANJE STROKOVNE USPOSOBLJENOSTI PRESOJEVALCEV VARNOSTI CEST

21. člen

(pogoji za predavatelje na strokovnem usposabljanju presojevalcev varnosti cest)

(1) Osnovno in obdobjno strokovno usposabljanje presojevalcev varnosti cest organizira in izvaja javna agencija.

(2) Strokovna in znanstvena aktivnost predavatelja na strokovnem usposabljanju presojevalcev varnosti cest se izkazuje s strokovnimi in znanstvenimi članki s področij gradbeništva, prometnega inženirstva ali prometne psihologije ter z nosilstvom ali sodelovanjem pri razvojno raziskovalnih nalogah z obravnavanih področij prometne varnosti ali psihologije nacionalnega pomena.

(3) Ustrezno strokovno in znanstveno aktivnost iz prejšnjega odstavka predavatelj izkazuje z izpiskom podatkovne baze COBISS.

(4) Izpolnjevanje pogojev za predavatelje osnovnega strokovnega usposabljanja preverja javna agencija.

(5) Predavatelje osnovnega strokovnega usposabljanja na predlog javne agencije imenuje minister, pristojen za promet. K predlogu za imenovanje je treba priložiti dokazila o izpolnjevanju predpisanih pogojev.

(6) Kakovost izvajanja programov osnovnega in obdobjnih strokovnih usposabljanj in drugih nalog po tem pravilniku nadzira ministrstvo, pristojno za promet.

22. člen

(program in trajanje osnovnega strokovnega usposabljanja)

(1) Program za osnovno strokovno usposabljanje presojevalcev varnosti cest pripravi ministrstvo, pristojno za promet.

(2) Program vsebuje teoretični in praktični del usposabljanja ter način preverjanja pridobljenega znanja presojevalcev varnosti cest.

(3) Osnovno strokovno usposabljanje traja 36 ur in je sestavljeno iz teoretičnega in praktičnega dela oziroma modulov, ki vsebujejo enega ali več tematskih sklopov.

(4) Po zaključenem osnovnem strokovnem usposabljanju se izvede pisni preizkus znanja.

(5) Stroške osnovnega strokovnega usposabljanja plača kandidat.

23. člen

(preizkus osnovne strokovne usposobljenosti)

(1) Preizkus strokovne usposobljenosti oseb, ki so se usposabljele za presojevalce varnosti cest po programu za osnovno strokovno usposabljanje presojevalcev varnosti cest, izvaja komisija, ki jo imenuje minister, pristojen za promet.

(2) Komisijo iz prejšnjega odstavka sestavljajo predsednik komisije in njegov namestnik, ki sta oba uslužbenca ministrstva, pristojnega za promet, in dva predavatelja na strokovnem usposabljanju.

(3) Predsednik, namestnik predsednika in člani komisije so imenovani za dobo petih let in so lahko po poteku tega obdobja ponovno imenovani. Člani komisije so lahko ponovno imenovani, če izpolnjujejo pogoje za predavatelja na strokovnem usposabljanju.

(4) Člani komisije, ki so predavatelji na osnovnem strokovnem usposabljanju in želijo biti presojevalci varnosti cest, so oproščeni opravljanja preizkusa osnovne strokovne usposobljenosti.

(5) Osnovno strokovno usposabljanje se izvede, ko interes za opravljanje izrazi najmanj sedem kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje predpisane v 104. členu Zakona o cestah.

24. člen **(obdobno strokovno usposabljanje)**

(1) Presojevalec varnosti cest se mora udeleževati obdobjnih strokovnih usposabljanj skladno z določbami 104. člena Zakona o cestah.

(2) Po zaključenem obdobjnem strokovnem usposabljanju se izvede preizkus znanja. Za izvedbo preizkusa znanja se smiselno uporabljajo določbe tega poglavja, ki se nanašajo na preizkus znanja po zaključenem osnovnem strokovnem usposabljanju. Kandidat lahko preizkus znanja opravlja največ dvakrat. Če kandidat preizkusa znanja po zaključenem obdobjnem strokovnem usposabljanju ne opravi uspešno ali se obdobjnega usposabljanja ne udeleži, se mora znova udeležiti osnovnega strokovnega usposabljanja.

(3) Program obdobjnega strokovnega usposabljanja na predlog javne agencije potrdi ministrstvo, pristojno za promet.

(4) Za izvedbo obdobjnega strokovnega usposabljanja se smiselno uporabljajo določbe 23. člena tega pravilnika.

(5) Obdobno strokovno usposabljanje presojevalcev varnosti cest zajema zlasti:

- razpravo o izkušnjah udeležencev usposabljanja pri presojanju projektne dokumentacije in pregledovanju varnostnih lastnosti cest,
- novosti na področju presojanja in pregledovanja cest doma in v tujini,
- novosti s področja zakonodaje, predpisov in tehničnih specifikacij,
- evropski in domači standardi, specifikacije in smernice,
- primeri ukrepov za izboljšanje varnosti,
- skupinsko delavnico.

(6) Stroške obdobjnega strokovnega usposabljanja plačajo udeleženci.

(7) Javna agencija izda udeležencem po zaključenem obdobjnem strokovnem usposabljanju potrdilo o opravljenem obdobjnem strokovnem usposabljanju.

25. člen **(prijava na osnovno strokovno usposabljanje)**

(1) Kandidat, ki se želi udeležiti osnovnega strokovnega usposabljanja in opraviti preizkus znanja za pridobitev statusa presojevalca varnosti cest, poda na podlagi javnega poziva, pisno prijavo na javno agencijo.

(2) Prijava na osnovno strokovno usposabljanje in preizkus znanja presojevalca varnosti cest vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime,
- datum in kraj rojstva,
- naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča,
- izobrazba,
- zaposlitev.

(3) Dokazila, ki morajo biti predložena k prijavi, so:

- dokazilo o delovnih izkušnjah,

- dokazila o referenčnih delih s področij projektiranja cest, revidiranja ali recenziranja cestnih projektov ali izdelavo prometno varnostnih analiz oziroma analiz cestnih nesreč za vsaj pet projektov ali študij, potrjenih s strani naročnikov,
- dokazilo, da kandidat ni bil pravnomočno obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti,
- dokazilo, da kandidat ni bil obsojen na nepogojno kazen zapor v trajanju več kot šest mesecev.

(4) Kandidat mora soglašati, da se podatki, ki so navedeni v prijavi, uporabijo in vodijo za potrebe evidenc javne agencije ter podati izjavo, da bo poravnal stroške izvedbe osnovnega strokovnega usposabljanja, izdaje potrdila o strokovni usposobljenosti ter žiga in izkaznice presojevalca varnosti cest.

26. člen **(opravljanje preizkusa znanja)**

- (1) Preizkus znanja poteka po programu za osnovno in obdobno strokovno usposabljanje.
- (2) Za vsakega kandidata se o preizkusu znanja sestavi zapisnik, ki vsebuje osebno ime kandidata, stalno oziroma začasno prebivališče, sestavo komisije, datum, opis poteka in uspeh preizkusa znanja.
- (3) Komisija oceni uspeh preizkusa znanja s skupno oceno »JE OPRAVIL-A« ali »NI OPRAVIL-A«.
- (4) Z rezultatom preizkusa znanja predsednik komisije v navzočnosti članov komisije, kandidata seznani na dan preizkusa.
- (5) Kandidat, ki ni uspešno opravil preizkusa znanja, se lahko ponovno prijavi na naslednje razpisano osnovno strokovno usposabljanje.
- (6) Preizkus znanja lahko kandidat opravlja največ dvakrat.
- (7) Zapisnik o opravljenem preizkusu znanja hrani javna agencija.
- (8) Javna agencija kandidatu, ki je uspešno opravil preizkus znanja, najpozneje v 15 dneh izda potrdilo o opravljenem preizkusu znanja z identifikacijsko številko presojevalca varnosti cest, žig in izkaznico.
- (9) Javna agencija objavi seznam presojevalcev varnosti cest na svoji spletni strani.

27. člen **(odsotnost ali odstop od preizkusa znanja)**

- (1) Če kandidat določenega dne brez upravičenega razloga ne pristopi k opravljanju preizkusa znanja in če o tem javne agencije pisno ne obvesti najmanj tri dni pred rokom za preizkus znanja, ali če odstopi, ko je že začel opravljati preizkus znanja, se šteje da preizkusa znanja ni opravil.
- (2) O upravičenosti razlogov za odstop od preizkusa znanja odloči predsednik komisije na podlagi pisne obrazložitve kandidata.
- (3) Za upravičene razloge se štejeta zlasti bolezen in smrt v ožji družini.
- (4) Če predsednik komisije odloči, da so razlogi upravičeni, se šteje, da kandidat ni pristopil k preizkusu znanja. V tem primeru lahko kandidat opravlja preizkus znanja na prvem naslednjem roku, ki ga določi javna agencija.

28. člen
(prijava na obdobno strokovno usposabljanje)

(1) Kandidat, ki se želi udeležiti obdobnega strokovnega usposabljanja, vloží pisno prijavo na javno agencijo.

(2) Kandidat iz prejšnjega odstavka mora soglašati, da se podatki, ki so navedeni v prijavi, uporabijo in vodijo za potrebe evidenc javne agencije ter podati izjavo, da bo poravnal stroške izvedbe obdobnega strokovnega usposabljanja in izdaje potrdila o strokovni usposobljenosti.

29. člen
(žig in izkaznica)

(1) Presojevalec varnosti cest ima žig, v katerem je navedeno njegovo osebno ime in identifikacijska številka s pristavkom: »Presojevalec varnosti cest«.

(2) Presojevalec varnosti cest ima izkaznico, v kateri je prostor za sliko, navedeno njegovo osebno ime in identifikacijska številka s pristavkom: »Presojevalec varnosti cest«.

(3) Stroški izdelave žiga in izkaznice so vključeni v stroške osnovnega strokovnega usposabljanja.

(4) Obliko izkaznice in žiga določi javna agencija.

(5) Presojevalec varnosti cest, ki izgubi status, vrne javni agenciji žig in izkaznico v 15 dneh od dneva izgube statusa.

**VIII. USPOSABLJANJE IN PREVERJANJE STROKOVNE USPOSOBLJENOSTI PRESOJEVALCEV
VARNOSTI CEST IZ DRUGIH DRŽAV**

30. člen
(usposabljanje kandidatov iz drugih držav)

(1) Če kandidat za opravljanje osnovnega strokovnega usposabljanja ni državljan Republike Slovenije, mora k vlogi poleg dokazil iz 25. člena tega pravilnika priložiti še dokazilo o državljanstvu in potrdilo o poslovni sposobnosti.

(2) Kandidat, ki je tuj državljan, mora k vlogi priložiti dokazila, overjena v skladu s 14. členom Zakona o overitvi listin v mednarodnem prometu (Uradni list RS, št. 9/17).

31. člen
(priznavanje v tujini pridobljenih znanj)

(1) Tujemu državljanu, ki je pridobil status presojevalca varnosti cest v tujini, se status presojevalca varnosti cest v Republiki Sloveniji prizna, če strokovni kolegij v postopku priznavanja v tujini pridobljenih znanj ugotovi, da je bil njegov status presojevalca varnosti cest pridobljen po programu, ki vključuje vse vsebine iz programa po prvem odstavku 22. člena tega pravilnika.

(2) Državljanu Republike Slovenije, ki je diplomo, delovne izkušnje in reference, zahtevane s tem pravilnikom za pristop k izpitu za presojevalca varnosti cest, pridobil v Republiki Sloveniji, status presojevalca varnosti cest pa v tujini, se status presojevalca varnosti cest v Republiki Sloveniji prizna, če strokovni kolegij presojevalcev varnosti cest v postopku priznavanja v tujini pridobljenih znanj

ugotovi, da je bil status pridobljen po programu, ki vključuje vse vsebine iz prvega odstavka 22. člena tega pravilnika.

(3) Strokovni kolegij presojevalcev varnosti cest mora o priznanju v tujini pridobljenih znanj odločiti v 30 dneh od prejema vloge. Če strokovni kolegij presojevalcev varnosti cest ne izda in vroči odločbe o priznanju v tujini pridobljenih znanj v roku iz prejšnjega stavka, se šteje, da je bila odločba o priznanju v tujini pridobljenih znanj izdana v skladu z 11. členom Zakona o storitvah na notranjem trgu (Uradni list RS, št. 21/10 in 75/23 – ZGD-1L).

IX. RAZISKAVA DEJAVNIKOV NASTANKA PROMETNIH NESREČ

32. člen

(skupina za raziskavo dejavnikov nastanka prometnih nesreč)

(1) Za vsako prometno nesrečo s smrtnim izidom, ki se zgodi na cesti iz 95. člena Zakona o cestah, javna agencija imenuje skupino strokovnjakov s področja varnosti cestne infrastrukture (npr. s področja mehanike vozil, strojništva, psihologije prometa, metodike raziskovanja prometnih nesreč), ki raziščejo dejavnike nastanka prometne nesreče, in o tem sestavijo poročilo. Član skupine je tudi presojevalec varnosti cest.

(2) Skupina za raziskavo dejavnikov nastanka prometne nesreče na osnovi svojih ugotovitev pripravi poročilo.

(3) Naročnik in plačnik poročila je javna agencija.

(4) Ministrstvo, pristojno za promet, lahko na podlagi poročila iz drugega odstavka tega člena upravljavcu ceste naloži pregled varnosti ceste v skladu s IV. poglavjem tega pravilnika.

33. člen

(smernice za delo presojevalcev varnosti cest)

Smernice iz prvega odstavka 11., drugega odstavka 14., prvega odstavka 17., prvega odstavka 19. in tretjega odstavka 20. člena tega pravilnika se objavijo na spletnih straneh ministrstva, pristojnega za promet.

X. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

34. člen

(prenehanje veljavnosti)

(1) Z dnem uveljavitve tega pravilnika se preneha uporabljati Pravilnik o preverjanju varnosti cestne infrastrukture in usposabljanju presojevalcev varnosti cest (Uradni list RS, št. 50/11, 4/17, 20/17, 123/20 in 132/22 – ZCes-2).

(2) Presoje varnosti cestne infrastrukture, ki so se začele izvajati pred uveljavitvijo tega pravilnika, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

35. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-334/2023/2-02111947
Ljubljana, dne 20. oktobra 2023
EVA 2023-2430-0027

mag. Alenka Bratušek
Ministrica
za infrastrukturo